

ДРУШТВО МАТЕМАТИЧАРА СРБИЈЕ

Општинско такмичење из математике ученика основних школа

7. 2. 2026.

VII разред

1. Мера оштрог угла једнакокраког трапеза је 60° , а крак је дужине 6 cm. Израчунај површину трапеза ако је краћа основица једнака краку.

2. Одреди реалан број x који је решење једначине

$$\frac{2025^{2025} + 2025^{2026}}{2026^{2026}} = x^{2025}.$$

3. Колико троцифрених природних бројева има следећу особину: када се од тог броја одузме троцифрен природан број који има исте цифре као и полазни, али у обрнутом редоследу, добија се број 495?

4. У троуглу ABC , за дужине одговарајућих страница a, b, c важи

$$a : b : c = 7 : 15 : 20.$$

Ако је површина троугла 378 cm^2 , одреди дужину најкраће висине тог троугла.

5. У једној посуди налази се порција смутија у којој је 75% масе јогурт, а остало је воће. Кувар из те порције најпре одвоји 40 грама смутија и тај одвојени део склони са стране, а затим у оно што је остало у посуди дода 40 грама чистог воћа. После тога, у новој мешавини у посуди воће чини 40% укупне масе. Колика је била маса порције смутија пре ових измена?

Сваки задатак се бодује са по 20 бодова.

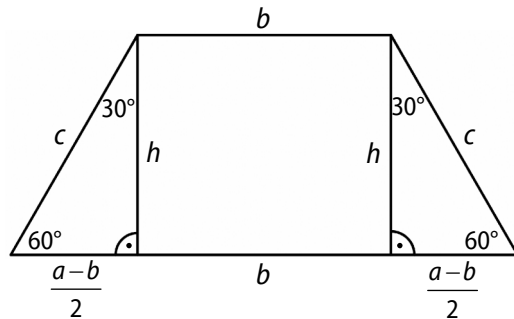
Израда задатака траје 120 минута.

Решење сваког задатка кратко и јасно образложити.

VII РАЗРЕД

**Признавати сваки тачан поступак који се разликује од кључа.
Бодовање прилагодити конкретном начину решавања.**

1. (МЛ 60/2) Правоугли троугао чије су катете висина трапеца h и полуразлика основица $\frac{a-b}{2}$, а хипотенуза крак c , има по услову задатка оштар угао од 60° наспрам странице h , па је $\frac{a-b}{2} = \frac{c}{2}$ [5 бодова] и $h = \frac{c\sqrt{3}}{2}$ [5 бодова]. Заменом бројевних вредности из услова задатка $b = c = 6$ см, добијамо $a = b + c = 12$ см [2 бода] и $h = 3\sqrt{3}$ см [2 бода]. Површина трапеца је $P = \frac{a+b}{2} \cdot h = 27\sqrt{3}$ см² [6 бодова].

2. Бројилац разломка на левој страни једначине је $2025^{2025} + 2025^{2026} = 2025^{2025} + 2025 \cdot 2025^{2025} = (2025 + 1) \cdot 2025^{2025} = 2026 \cdot 2025^{2025}$ [10 бодова].
Зато је лева страна једначине једнака $\frac{2025^{2025} + 2025^{2026}}{2026^{2026}} = \frac{2026 \cdot 2025^{2025}}{2026^{2026}} = \frac{2025^{2025}}{2026^{2025}} = \left(\frac{2025}{2026}\right)^{2025}$ [8 бодова],
па је једино решење једначине $x = \frac{2025}{2026}$ [2 бода].

3. (МЛ 59/1) Означимо тај број са $\overline{abc}$. Услов задатка је $\overline{abc} - \overline{cba} = 495$ [2 бода]. Приметимо да је $\overline{abc} = 100a + 10b + c$ [1 бод] и $\overline{cba} = 100c + 10b + a$ [1 бод], па је

$(100a + 10b + c) - (100c + 10b + a) = 99(a - c) = 495$ [4 бода], односно $a - c = 5$ [2 бода]. Могућности за цифре a и c су $(a, c) \in \{(6, 1), (7, 2), (8, 3), (9, 4)\}$ [сваки случај по 1 бод]. У сваком од тих случајева цифру b можемо одабрати произвољно на 10 начина [2 бода], па тражених бројева има $4 \cdot 10 = 40$ [4 бода].

4. Означимо дужине страница троугла $a = 7k$, $b = 15k$, $c = 20k$, за неки позитиван реалан број k [3 бода]. Према Хероновом обрасцу, површина троугла је $P = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$. Полуобим датог троугла је $s = \frac{a+b+c}{2} = 21k$ [2 бода], па је $P = \sqrt{21k \cdot 14k \cdot 6k \cdot k} = 42k^2$ [6 бодова]. Како је услов задатка $P = 378$ см², добијамо да је $k^2 = 9$ см², односно $k = 3$ см [1 бод]. Према томе, дужине страница троугла су $a = 21$ см, $b = 45$ см, $c = 60$ см [3 бода]. Како најдужој страници троугла одговара најкраћа висина [2 бода], решење задатка је висина која одговара страници c [1 бод] и њена дужина је $h_c = \frac{2P}{c} = 12,6$ см [2 бода].

5. Нека је маса смутија x грама. Тада је део јогурта $0,75x = \frac{3}{4}x$ [1 бод], а воћа $0,25x = \frac{1}{4}x$ грама [1 бод]. Након што кувар одлије 40 грама смутија, остане $0,75(x - 40) = \frac{3}{4}(x - 40) = \frac{3}{4}x - 30$ грама јогурта [2 бода] и $0,25(x - 40) = \frac{1}{4}x - 10$ грама воћа [2 бода]. Даље, након додавања 40 грама чистог воћа, сада је укупна маса смутија опет x грама [2 бода], а количина воћа у њему је $\frac{1}{4}x - 10 + 40 = \frac{1}{4}x + 30$ грама [4 бода]. Како је удео воћа сада 40%, добијамо једначину $\frac{2}{5}x = \frac{1}{4}x + 30$ [5 бодова],
чијим решавањем добијамо $x = 200$ [3 бода], тј. маса смутија је 200 грама.